

De ruimte geven

FRANS HOOGEVEEN

hoofdredacteur

Mijn collega M. heeft ruim veertig jaar in de dementiezorg gewerkt; eerst als maatschappelijk werkende, later als casemanager dementie. Ik heb met haar samengewerkt sinds 1993. Binnenkort gaat zij met pensioen en zal ik haar toespreken op haar afscheidsreceptie. Dat wil ik goed voorbereiden en dus overleg ik van te voren met haar. M. heeft een knipsel meegenomen uit de *Haagse Courant* van 1995. De kop van het artikel luidt: 'Leren omgaan met dementie van naaste'. Het gaat over cursussen en gespreksgroepen voor partners van thuiswonende mensen met dementie, die zij en ik in die tijd samen met de *RIAGG* in de Haagse regio hadden opgezet. Bij het artikel is een foto geplaatst van twee jonge enthousiaste professionals. Wij zijn het zelf... M. kijkt met voldoening terug op haar carrière. De steeds terugkerende ervaring iets te kunnen betekenen voor kwetsbare mensen was daarin beslissend, legt ze uit. Maar ze noemt ook de vrijheid die ze had om haar werk naar eigen inzicht te organiseren. 'De laatste jaren werd die ruimte helaas kleiner,' zegt ze spijtig. 'De administratieve verplichtingen werden bizar. Het toppunt was wel dat je je *productieve* tijd moest registreren en dat daaronder dan werd verstaan: de tijd die je had besteed aan *face-to-face* contact met je cliënt. Te gek voor woorden, alsof het werk eromheen niet nodig en productief is! Bovendien, juist de tijd die je aan al dat registreren kwijt bent, gaat af van de ruimte die je hebt voor persoonlijk contact. Je vraagt je echt af of de beleidsmakers daarover wel

'Naarmate hij die dag meer contacturen met cliënten maakte, kroop de naald naar het groene gebied...'

Frans Hoogveen is hoofdredacteur van *Denkbeeld*; hij is werkzaam als lector Psychogeriatrica aan De Haagse Hogeschool en als psycholoog in de zorg voor mensen met dementie bij Florence in Den Haag.

eens hebben nagedacht... Maar erger dan dat: het voelt aan als een keurslijf waarin het minder prettig werken is.' Ik moest denken aan het verhaal dat ik onlangs van een andere collega hoorde. Hij vertelde over een psycholoog, werkzaam in de ggz. Toen die 's ochtends op het werk zijn computer opstartte, zag hij op het scherm een schaal waarin de naald in het rood stond. Naarmate hij die dag meer contacturen met cliënten maakte, kroop de naald naar het groene gebied.... Brrrrr.

Over dergelijke kwesties spreekt ook verpleeghuisdirecteur *Marco Wisse* in de aflevering van de rubriek 'In gesprek' in dit nummer. 'Ik ben allergisch geworden voor al die afvinklijstjes en protocollen,' zegt hij. 'In mijn organisatie heb ik er al een hoop de deur uit gekieperd. Dat hoort bij mijn eerdere betoog om het wantrouwen in de zorg af te breken: we moeten ruimte geven aan professionaliteit, vertrouwen op onze medewerkers.'

Mijn collega M. en Wisse hebben gelijk. Mensen hebben de ruimte nodig om goed te kunnen functioneren en zich daarbij prettig te blijven voelen. En dat geldt niet alleen voor professionals. Ook Greta, een 79-jarige vrouw met Alzheimerdementie, spreekt in een interview met redacteur *Patrick Verhaest* haar afkeer uit van 'toezichhouders': 'Ik heb nog altijd een beetje die drang naar onafhankelijkheid hé!' Een beetje meer ruimte voor onafhankelijkheid is dan ook mijn verlate nieuwjaarswens voor u en al onze collega's in de dementiezorg. ♦